

MUZYKA

Klasa 5b Rok szkolny 2023/2024

Sposoby oceniania i sprawdzania osiągnięć uczniów.

Ocenianie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych.

Formy sprawdzania wiedzy.

Predyspozycje i umiejętności muzyczne uczniów ocenia się na podstawie sprawdzianu przeprowadzonego na początku i przed końcem każdego roku szkolnego. Na początku pierwszego roku nauki muzyki w klasach 4–7 powinien być to sprawdzian predyspozycji i umiejętności muzycznych, m.in. słuchu wysokościowego, poczucia rytmu i rozróżniania wartości rytmicznych (w zakresie obowiązującym w klasach 1–3), pamięci muzycznej, znajomości solmizacji. Nie chodzi tu bowiem o wystawienie ocen szkolnych, lecz o uzyskanie orientacji, jaki poziom reprezentują uczniowie, na które zagadnienia trzeba będzie położyć nacisk, jak dobierać repertuar wokalny i instrumentalny, Również na koniec każdego roku szkolnego nauczyciel możliwie dokładnie określa poziom wiedzy i umiejętności ucznia. Podobnie jak na początku roku, może odbyć się to w formie zabawy. Te elementy powinno się porównać z wynikami innych uczniów. Inaczej ocenia się uczniów na koniec semestru, a inaczej na koniec roku szkolnego. Oceny z muzyki dotyczą poziomu wiedzy i umiejętności w kontekście indywidualnych zdolności i zainteresowań muzycznych ucznia, a także jego aktywności na lekcjach. Ocena nie jest obniżana z powodu niewielkich postępów dziecka w nauce, jeśli źródłem tych niepowodzeń jest brak uzdolnień muzycznych. Ostateczny wybór sposobu i kryteriów oceniania należy do nauczyciela. Przy ocenianiu ucznia oddziela się jego postępy w opanowywaniu wiedzy teoretycznej, niewymagające aktywności muzycznej, od umiejętności śpiewu, gry na instrumentach i tworzenia muzyki. Znajomość elementów teorii i historii muzyki jest oceniana według jednakowych kryteriów dla całej klasy. Dotyczy to także umiejętności pisania nut (z wyłączeniem dzieci z dysgrafią). Oceniając umiejętności i wiedzę teoretyczną, zachęcamy do aktywnego muzykowania, na przykład podwyższając ocenę za poprawne zapisanie rytmu ćwiczenia, jeśli uczeń potrafi wykonać podane wartości rytmiczne. W celu sprawdzenia wiedzy muzycznej nauczyciel może wykorzystać:

- ćwiczenia utrwalające – dają możliwość określenia stopnia opanowania przez uczniów wiedzy muzycznej;
- ćwiczenia jako sprawdziany – niektóre zadania (np. krzyżówki, quizy) nadają się do szybkiego sprawdzenia wiadomości. Uczniowie chętnie uczestniczą w tego rodzaju „sprawdzianach”.

Umiejętności praktyczne

Oceniane są w kontekście predyspozycji muzycznych dziecka. Każdy uczeń ma możliwość uzyskania oceny bardzo dobrej, jeśli tylko będzie zaangażowany i staranny. Przy ocenianiu umiejętności praktycznych pamiętamy o indywidualizowaniu poszczególnych ocen – porównujemy nie uczniów między sobą, lecz efekty pracy każdego z nich w stosunku do jego możliwości. Najtrudniejszym rodzajem muzycznej aktywności dzieci jest twórczość, dlatego przy jej ocenie zwracam uwagę na zaangażowanie oraz staranność uczniów.

Zgodnie z założeniami reformy programowej nowy system oceniania zapewni:

- pobudzenie rozwoju umysłowego ucznia,
- ukierunkowanie jego dalszej, samodzielnej pracy oraz wdrażanie do systematyczności, samokontroli i samooceny,
- nabywanie umiejętności rozróżniania zachowań pozytywnych i negatywnych,
- dostarczanie rodzicom bieżącej informacji o osiągnięciach dzieci, a nauczycielom wiedzy, w jakim stopniu założone cele kształcenia zostały zrealizowane.

Nowy system oceniania określa wymagania edukacyjne dotyczące:

- poziomu i zakresu wiedzy,
- stopnia rozwoju umiejętności,
- przejawianych zachowań, szczególnie stosunku ucznia do zadań edukacyjnych.

Relatywna, elastyczna i indywidualizowana ocena z muzyki.

Przy wystawianiu oceny z muzyki biorę pod uwagę przede wszystkim wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Przy ocenie uwzględniam przede wszystkim zaangażowanie i wkład pracy, znajomość literatury muzycznej i związaną z tym wiedzę, a także umiejętność śpiewania i gry na instrumentach. Niedopuszczalne jest odpytywanie uczniów i stawianie ocen wyłącznie ze znajomości tekstu piosenki.

Ocenie podlegają następujące elementy:

- śpiew, • gra (na instrumencie melodycznym, np. na flecie, oraz na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych),
- wypowiedzi ucznia na temat utworów muzycznych,
- działania twórcze,
- znajomość terminów i wiedza muzyczna,
- aktywność na lekcjach.

Kryteria i zakres oceniania

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- prawidłowo gra na różnych instrumentach melodycznych melodie z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór,

- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,
- posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą,
- bierze czynny udział w pracach szkolnego zespołu muzycznego lub chóru,
- jest bardzo aktywny muzycznie,
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych większość melodii przewidzianych w programie nauczania,
- umie bezbłędnie wykonywać rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych,
- potrafi rytmizować teksty,
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy,
- podaje nazwiska wybitnych kompozytorów z programu danej klasy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe,
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,
- wykonuje proste rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- rytmizuje łatwe teksty,
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie, co one oznaczają, • prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania,

- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie nauczania,
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- zna tylko niektóre terminy i pojęcia muzyczne,
- prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- myli terminy i pojęcia muzyczne,
- dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą,
- najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela

Kryteria oceniania – co oceniamy

1. Podczas wystawiania oceny za **śpiew**

bierze się pod uwagę pod uwagę: poprawność muzyczną, znajomość tekstu piosenki, ogólny wyraz artystyczny.

2. Przy wystawianiu oceny za **grę na instrumencie**

Uwzględnia się: poprawność muzyczną, płynność i technikę gry, ogólny wyraz artystyczny.

3. Wystawiając ocenę za **wypowiedzi na temat utworów muzycznych**, połączonej ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych, bierze się pod uwagę:

- zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
- rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
- rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
- podstawową wiedzę na temat poznanych kompozytorów,
- wyrażanie muzyki środkami pozamuzycznymi (np. na rysunku, w opowiadaniu, dramie).

4. Przy wystawianiu oceny za **działania twórcze** – wokalne i instrumentalne (zaleca się odpytywanie tylko ochotników) – należy wziąć pod uwagę:

- rytmizację tekstów,
- improwizację: rytmiczną, melodyczną (wokalną i instrumentalną) oraz ruchową,
- umiejętność korzystania ze zdobytych wiadomości i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych, np. wymagających korelacji działań muzyczno-plastycznych,
- umiejętność przygotowywania ilustracji dźwiękowej do opowiadania, komiksu, grafiki itp. (dobieranie efektów dźwiękowych),
- umiejętność tworzenia prostych akompaniamentów perkusyjnych.

5. **Ocena aktywności** na lekcji oraz za udział w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych. Za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli dodatkowo wykaże się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, otrzymuje ocenę celującą. Za systematyczną i bardzo dobrą pracę w szkolnym zespole muzycznym lub chórze oraz za udział w ich występach, należy podwyższyć uczniowi ocenę z muzyki o jeden stopień. 6. Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy lub